

**MOTIVASI DALAM PEMBELAJARAN BAHASA ARAB
DI SEKOLAH MENENGAH AGAMA**

MOHD ZAKI BIN AHMAD

**FAKULTI BAHASA DAN LINGUISTIK
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
JUN 2009**

**MOTIVASI DALAM PEMBELAJARAN BAHASA ARAB
DI SEKOLAH MENENGAH AGAMA**

MOHD ZAKI BIN AHMAD

**DISERTASI DISERAHKAN UNTUK MEMENUHI KEPERLUAN
BAGI
IJAZAH SARJANA PENGAJIAN BAHASA MODEN**

**FAKULTI BAHASA DAN LINGUISTIK
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
JUN 2009**

UNIVERSITI MALAYA
PERAKUAN KEASLIAN PENULIS

Nama : **MOHD ZAKI BIN AHMAD** (No. K.P/Pasport: 670112-11-5025)

No. Pendaftaran/Matrik : **TGA 050001**

Nama Ijazah : **SARJANA PENGAJIAN BAHASA MODEN**

Tajuk Kertas Projek/Laporan Penyelidikan/Disertasi/Tesis (“Hasil Kerja Ini”) :

MOTIVASI DALAM PEMBELAJARAN BAHASA ARAB DI SEKOLAH MENENGAH
AGAMA

Bidang Penyelidikan : **PEMBELAJARAN BAHASA ARAB**

Saya dengan ini sesungguhnya dan sebenarnya mengaku bahawa :

- (1) Saya adalah satu-satunya pengarang/penulis Hasil Kerja ini;
- (2) Hasil Kerja ini adalah asli;
- (3) Apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hakcipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hakcipta telah dinyatakan dengan jelasnya dan secukupnya dan satu pengiktirafan tajuk hasil kerja tersebut dan pengarang/penulisnya telah dilakukan dalam Hasil Kerja ini;
- (4) Saya tidak mempunyai apa-apa pengeluaran sebenar atau patut semunasabahnya tahu bahawa penghasilan Hasil Kerja ini melanggar suatu hakcipta hasil kerja yang lain;
- (5) Saya dengan ini menyerahkan kesemua dan setiap-tiap hak yang terkandung di dalam hakcipta Hasil Kerja ini kepada Universiti Malaya (“UM”) yang seterusnya mula dari sekarang adalah tuan punya kepada hakcipta di dalam Hasil Kerja ini dan apa-apa pengeluaran semula atau penggunaan dalam apa jua bentuk atau dengan apa jua cara sekalipun adalah dilarang tanpa terlebih dahulu mendapat kebenaran bertulis dari UM;
- (6) Saya sedar sepenuhnya sekiranya dalam masa penghasilan Hasil Kerja ini saya telah melanggar suatu hakcipta hasil kerja yang lain sama ada dengan niat atau sebaliknya, saya boleh dikenakan tindakan undang-undang atau apa-apa tindakan lain sebagaimana yang diputuskan oleh UM.

Tandatangan Calon

Tarikh : 22 Jun 2009

Diperbuat dan sesungguhnya diakui di hadapan,

Tandatangan saksi

Tarikh : 22 Jun 2009

Nama : Dr. Mohd Zaki bin Abd. Rahman

Jawatan : Pensyarah

ABSTRAK

Pembelajaran Bahasa Arab kini berkembang dan mendapat perhatian dalam kalangan masyarakat Malaysia sejajar dengan tuntutan Falsafah Pendidikan Kebangsaan. Namun, isu yang mungkin timbul ialah menentukan suatu mekanisme yang menjana kelangsungan proses pembelajaran Bahasa Arab dalam kalangan pelajar. Isu ini dilihat mempunyai perkaitan yang jelas dengan motivasi. Justeru, tumpuan utama kajian ini ialah untuk meninjau sejauh mana jenis-jenis pendekatan motivasi yang diamalkan di dalam bilik darjah mempunyai perkaitan dengan pembelajaran Bahasa Arab, di samping mengetahui sejauh mana faktor-faktor yang menjana motivasi yang sedia ada pada pelajar mendorong pembelajaran Bahasa Arab. Selain itu, kajian ini juga cuba mengenal pasti motivasi jenis mana yang berkesan dalam pembelajaran Bahasa Arab dalam kalangan pelajar. Subjek kajian ini terdiri daripada 131 sampel pelajar Tingkatan Empat dan Tingkatan Lima yang dipilih secara rawak, manakala 5 sampel guru pula merupakan tenaga pengajar Bahasa Arab. Kajian ini dijalankan di Ma'had Attarbiyah Al-Islamiyah (MATRI) di negeri Perlis. Pengumpulan data kajian didapati melalui soal selidik pelajar dan temu bual guru. Data kajian pula dianalisis melalui statistik deskriptif berdasarkan frekuensi, peratusan dan nilai purata min dan statistik inferensi turut digunakan untuk mengukur perbandingan kajian berdasarkan Ujian-t.

Hasil dapatan kajian secara amnya menunjukkan bahawa para pelajar menggunakan kesemua jenis pendekatan motivasi; motivasi holistik, motivasi intrinsik, motivasi ekstrinsik, motivasi matlamat dan motivasi pencapaian dalam pembelajaran Bahasa Arab di bilik darjah. Hasil kajian juga menunjukkan jenis motivasi holistik menjadi penggerak utama dalam pembelajaran Bahasa Arab di samping pelajar perempuan mempunyai motivasi yang lebih tinggi berbanding pelajar lelaki dari aspek motivasi holistik, motivasi ekstrinsik dan motivasi pencapaian. Selain itu, dapatan kajian juga memaparkan faktor-faktor yang menjana motivasi yang sedia ada pada pelajar turut memberi sumbangan yang positif terhadap pembelajaran Bahasa Arab. Manakala hasil dapatan temu bual guru mengungkapkan bahawa motivasi merupakan suatu elemen yang penting kepada pelajar Bahasa Arab, kerana ia memberi impak terhadap pencapaian dalam pembelajaran mereka.

ABSTRACT

The learning of Arabic Language has now evolved and received attention among Malaysian society as proclaimed in the National Education Philosophy. Nonetheless, the possibly raised issue is to determine a sustainable mechanism in Arabic Language learning process among the students. This issue is seen to having clear association with motivation. Therefore, the main focus in this research was to see how far the approaches of different motivational approaches implemented in the classroom, were significant with the Arabic Language learning. Also, to explore the existing motivation generating factors of the students have encouraged the learning of Arabic Language. Apart from that, this study also attempts to identify which motivational approach is effective in the learning of Arabic Language among students. The subjects for this research is constituted by 131 samples of randomly chosen Form Four and Five students, while 5 sample teachers were Arabic Language teaching staff. This research is conducted at Ma'had Attarbiyah Al-Islamiyah (MATRI), Perlis. The collection of data has been done via students' questionnaire and teachers' interview. Data was analyzed through descriptive statistics based on frequency, percentage and min average value and statistical inferential also were used to measure the comparison based on the T-test.

The findings of the study as a whole showed that students used all types of motivational approaches; holistic motivation, intrinsic motivation, extrinsic motivation, goal motivation and achievement motivation in the learning of Arabic Language in the classroom. Also, the study indicated that holistic motivation is the primary drive in the Arabic Language learning and with female students have higher holistic, extrinsic and achievement motivation compared to male students. Moreover, the findings also displayed the factors which generated the existing motivation in the students also gave positive contribution towards the learning of Arabic Language. Meanwhile the findings from the teachers' interviews depicted that motivation is one of the important elements to the students of Arabic Language due to its impacts on their achievements in learning the Arabic Language.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, setinggi-tinggi rasa syukur dipanjatkan ke hadirat Allah (s.w.t) kerana dengan nikmat iman dan Islam serta dengan izin dan `inayah-Nya jua maka penulis telah dianugerahkan kekuatan dan kesihatan sehingga dapat menyempurnakan kajian ini untuk memenuhi syarat bagi Ijazah Sarjana Pengajian Bahasa Moden dalam bidang Pembelajaran Bahasa Arab di Fakulti Bahasa dan Linguistik, Universiti Malaya.

Di sini penulis ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan ribuan terima kasih kepada Dekan dan Timbalan Dekan Ijazah Tinggi, Fakulti Bahasa dan Linguistik. Ucapan ribuan terima kasih juga ditujukan kepada kakitangan Universiti Malaya umumnya dan kakitangan Fakulti Bahasa dan Linguistik khususnya yang terlibat dalam menjayakan kajian ini.

Tidak ketinggalan penulis juga ingin merakamkan ucapan jazakumullah khairan kathiran dan jutaan terima kasih yang tidak terhingga kepada penyelia akademik saya, Dr. Mohd Zaki bin Abd Rahman, di atas segala pengorbanan masa, tenaga dan sumbangan idea sehingga penulisan disertasi ini berjaya disiapkan pada waktu yang telah ditetapkan.

Penulis juga ingin menunjukan ucapan yang sama kepada semua pensyarah yang telah banyak mencurahkan ilmunya kepada penulis di sepanjang tempoh mengikuti Program Pengajian Sarjana Bahasa Moden sesi 2005/2006 dan 2006/2007 di Fakulti ini. Semoga Allah (s.w.t) memberi ganjaran yang besar dan kesihatan yang berpanjangan kepada mereka semua. Amin.

Pada kesempatan ini, penulis juga ingin merakamkan penghargaan dan ucapan jazakumullah khairan kathiran ditujukan kepada Dato' Kaya Bakti Tuan Guru Hj. Dahlan bin Mohd Zain, Mudir Ma'had Attarbiyah Al-Islamiah (MATRI), Beseri, Perlis yang telah memberi kebenaran menjalankan kajian di Ma'had itu. Tidak ketinggalan juga ucapan terima kasih kepada para pelajar Tingkatan Empat dan Tingkatan Lima MATRI sesi 2008 dan warga guru Ma'had berkenaan yang

telah terlibat sebagai responden serta di atas maklumat dan kerjasama yang diberikan dalam membantu penulis menyiapkan disertasi ini. Ucapan terima kasih juga buat semua pegawai di perpustakaan yang dikunjungi oleh penulis untuk mendapatkan maklumat dan bahan, terutamanya Perpustakaan Fakulti Bahasa dan Linguistik Universiti Malaya, Perpustakaan Utama Universiti Malaya, Perpustakaan Universiti Utara Malaysia, Perpustakaan Universiti Islam Antarabangsa Malaysia, Perpustakaan Universiti Kebangsaan Malaysia.

Akhir sekali, sekalung ucapan terima kasih dan penghargaan yang tulus ikhlas untuk ayahanda Allahyarham Haji Ahmad bin Abdullah, ibunda Hajah Maziah binti Abdullah, isteri tersayang Sitiameenoh binti Daud dan anak-anak. Sokongan dan kesabaran mereka telah membekalkan penulis semangat juang untuk terus menyiapkan disertasi ini di celah-celah kesibukan kerjaya sebagai guru dan kemudiannya sebagai pensyarah, serta tanggungjawab sebagai suami dan ayah kepada tujuh orang cahaya mata. Untuk semua, penulis mendoakan semoga Allah (s.w.t) membalas jasa baik mereka.

Akhirnya terima kasih kepada sahabat-sahabat seperjuangan yang sentiasa memberi pandangan nasihat dan dorongan sehingga dapat menyiapkan kajian ini. Semoga Allah (s.w.t) meletakkan mereka sebagai hamba-Nya yang soleh.

Akhir kata, hanya kepada Allah penulis berserah, memohon keampunan bagi segala salah dan silap serta mengharapakan semoga usaha sedikit ini akan beroleh dan mendatangkan manfaat. Mudah-mudahan akan tercatat sebagai amalan soleh di sisi Allah (s.w.t). Amin.

MOHD ZAKI BIN AHMAD

MATRI
BESERI PERLIS

22 Jun 2009
28 Jamadilakhir 1430

ISI KANDUNGAN

	Halaman
Perakuan Keaslian Penulis	iv
Abstrak	v
Abstract	vi
Penghargaan	vii
Isi Kandungan	ix
Senarai Jadual dan Rajah	xiv
Jadual Transliterasi	xvi
Senarai Singkatan Kata	xviii

BAB I : PENGENALAN

1.0	Pendahuluan	1
1.1	Masalah Kajian	2
1.2	Objektif Kajian	5
1.3	Soalan Kajian	6
1.4	Kepentingan Kajian	7
1.5	Batasan Kajian	8
1.6	Bidang Kajian	10
1.7	Tinjauan Kajian Berkaitan	12
1.8	Rangka Penulisan Kajian	14
1.9	Definisi Operasional	16
1.10	Penutup	19

BAB II : TINJAUAN LITERATUR

2.0	Pengenalan	20
2.1	Motivasi	21
2.1.1	Konsep Motivasi dan Pengertiannya	21
2.1.2	Paradigma Penjenisan Motivasi	25
2.1.3	Tujuan Motivasi	34
2.1.4	Sumbangan Motivasi	35

2.1.5	Jenis-Jenis Pendekatan Motivasi	36
2.1.5.1	Pendekatan Motivasi Holistik	36
2.1.5.2	Pendekatan Motivasi Intrinsik	38
2.1.5.3	Pendekatan Motivasi Ekstrinsik	39
2.1.5.4	Pendekatan Motivasi Matlamat	39
2.1.5.5	Pendekatan Motivasi Pencapaian	40
2.1.6	Domain-Domain Non-Motivasi	41
2.1.6.1	Domain Demograf Pelajar	41
2.1.6.2	Domain Motivator	45
2.1.7	Penghalang Motivasi	48
2.2	Pembelajaran Bahasa Arab	49
2.2.1	Pembelajaran	50
2.2.1.1	Konsep Pembelajaran	50
2.2.1.2	Cakupan Pembelajaran	51
2.2.1.3	Pendekatan Pembelajaran dari Perspektif Motivasi	55
2.2.2	Bahasa Arab	59
2.2.2.1	Definisi Bahasa	59
2.2.2.2	Kemahiran Bahasa dan Kepentingannya	60
2.2.2.3	Bahasa dari Perspektif Pembelajaran Bahasa Kedua	63
2.2.2.4	Definisi Bahasa Arab	66
2.2.2.5	Kepentingan Bahasa Arab	67
2.2.2.6	Bahasa Arab dan Matlamat Negara	68
2.2.3	Pembelajaran Bahasa Arab pada Peringkat Sekolah Menengah	71
2.2.3.1	Pembelajaran Bahasa Arab dalam Falsafah Pendidikan Negara	71
2.2.3.2	Status Bahasa Arab dalam Pendidikan Kebangsaan	72
2.2.3.3	Matlamat Pembelajaran Bahasa Arab Tinggi	74
2.2.3.4	Objektif Pembelajaran Bahasa Arab Tinggi	74
2.2.3.5	Aspek-Aspek Bahasa dalam Bahasa Arab Tinggi	75
2.3	Motivasi dan Pembelajaran Bahasa Arab	76
2.3.1	Motivasi dalam Pembelajaran Bahasa Arab	76
2.3.2	Kepentingan Motivasi dalam Pembelajaran Bahasa Arab	80
2.3.3	Penggerak Utama bagi Motivasi Holistik dalam Pembelajaran Bahasa Arab	81

2.4	Penutup	86
-----	---------	----

BAB III : METODOLOGI PENYELIDIKAN

3.0	Pengenalan	87
3.1	Reka Bentuk Kajian	87
3.2	Subjek Kajian	89
3.2.1	Populasi	89
3.2.2	Persampelan	89
3.3	Pendekatan Kajian	90
3.4	Lokasi Kajian	91
3.5	Instrumen Kajian	92
3.5.1	Soal Selidik Pelajar	92
3.5.2	Temu Bual Semi Berstruktur Guru	94
3.5.3	Kesahan Dan Kebolehpercayaan	94
3.6	Prosedur Kajian	95
3.6.1	Borang Soal Selidik	95
3.6.2	Borang Temu Bual Semi Berstruktur	96
3.7	Penganalisan Data Statistik	96
3.7.1	Statistik Deskriptif	97
3.7.2	Statistik Inferensi	97
3.8	Penutup	98

BAB IV : DAPATAN KAJIAN DAN PERBINCANGAN

4.0	Pengenalan	99
4.1	Skop Perbincangan Analisis Item	99
4.1.1	Analisis Soal Selidik Pelajar	99
4.1.2	Analisis Temu Bual Semi Berstruktur	100
4.2	Analisis Item Soal Selidik Pelajar	100
4.2.1	Analisis Deskriptif Profil Responden	100
4.2.1.1	Jantina	101
4.2.1.2	Umur	101
4.2.1.3	Keturunan	102

4.2.1.4	Tingkatan	102
4.2.1.5	Aliran Akademik	103
4.2.1.6	Latar Belakang Mengikuti Lokasi Kediaman	103
4.2.1.7	Latar Belakang Mengikuti Negeri	104
4.2.1.8	Latar Belakang Mengikuti Pendidikan Ibu Bapa	105
4.2.1.9	Keputusan Bahasa Arab Komunikasi PMR	106
4.2.2	Analisis Latar Belakang Responden Terhadap Pembelajaran Bahasa Arab	108
4.2.2.1	Dorongan Pemilihan Pelajar Terhadap Sekolah Aliran Agama	108
4.2.2.2	Minat dalam Pembelajaran Bahasa Arab	109
4.2.2.3	Semangat Mempelajari Bahasa Arab di dalam Bilik Darjah	109
4.2.3	Analisis Faktor-Faktor yang Menjana Motivasi dan Pendorong Terhadap Pencapaian BAK	110
4.2.3.1	Faktor-Faktor yang Menjana Motivasi Tersedia Ada pada Pelajar dalam Pembelajaran Bahasa Arab	110
4.2.3.2	Faktor-Faktor Pendorong Terhadap Pencapaian BAK Responden	116
4.2.4	Analisis Jenis-Jenis Pendekatan Motivasi dalam Pembelajaran Bahasa Arab	118
4.2.4.1	Pendekatan Motivasi Holistik	119
4.2.4.2	Pendekatan Motivasi Intrinsik	122
4.2.4.3	Pendekatan Motivasi Ekstrinsik	125
4.2.4.4	Pendekatan Motivasi Matlamat	128
4.2.4.5	Pendekatan Motivasi Pencapaian	131
4.2.4.6	Perbandingan Antara Jenis-Jenis Pendekatan Motivasi dalam Pembelajaran Bahasa Arab	134
4.2.4.7	Analisis Keseluruhan Dimensi Jenis-Jenis Pendekatan Motivasi dalam Pembelajaran Bahasa Arab	137
4.3	Analisis Item Temu Bual Semi Berstruktur Guru	138
4.3.1	Analisis Pengalaman Responden Guru	138
4.3.2	Analisis Persepsi Guru Terhadap Motivasi Pelajar dalam Pembelajaran Bahasa Arab	139

4.3.2.1	Persepsi Responden Terhadap Keperluan Menjana Motivasi Pelajar Bahasa Arab	139
4.3.2.2	Persepsi Responden Terhadap Tahap Motivasi Pelajar dalam Pembelajaran Bahasa Arab	142
4.3.2.3	Analisis Halangan Motivasi Pelajar dalam Pembelajaran Bahasa Arab	145
4.3.2.4	Analisis Ciri-ciri Motivasi dan Skim-Skim Motivasi	147
4.3.2.5	Harapan dan Cadangan Responden Terhadap Peningkatan Motivasi Pelajar	149
4.4	Penutup	151

BAB V : RUMUSAN DAN CADANGAN

5.0	Pendahuluan	152
5.1	Rumusan Dapatan Kajian	152
5.1.1	Faktor-Faktor yang Menjana Motivasi Tersedia Ada pada Pelajar dalam Pembelajaran Bahasa Arab	152
5.1.2	Perkaitan Antara Jenis-Jenis Pendekatan Motivasi dengan Pembelajaran Bahasa Arab	153
5.1.3	Jenis Motivasi yang Berkesan dalam Pembelajaran Bahasa Arab	156
5.2	Implikasi Kajian	158
5.3	Saranan Menggarapkan Motivasi dalam Pembelajaran Bahasa Arab	162
5.4	Cadangan Kajian Lanjutan	164
5.5	Penutup	165

BIBLIOGRAFI	167
--------------------	-----

LAMPIRAN

Lampiran Khas
Lampiran A
Lampiran B
Lampiran C

Lampiran D

SENARAI JADUAL DAN RAJAH

NO. Jadual	Tajuk Jadual	Halaman
Jadual 2.1	Rumusan Motivasi dan Pendekatan Pembelajaran	58
Jadual 3.1	Taburan Responden Mengikut Tingkatan, Jantina dan Aliran Akademik	90
Jadual 4.1	Taburan Responden Berdasarkan Jantina	101
Jadual 4.2	Klasifikasi Umur Responden	102
Jadual 4.3	Taburan Responden Berdasarkan Keturunan	102
Jadual 4.4	Taburan Responden Mengikut Tingkatan	103
Jadual 4.5	Taburan Responden Mengikut Aliran Akademik	103
Jadual 4.6	Taburan Responden Mengikut Lokasi Kediaman	104
Jadual 4.7	Taburan Responden Mengikut Negeri Tempat Tinggal	105
Jadual 4.8	Taburan Responden Mengikut Pendidikan Ibu Bapa atau Penjaga	106
Jadual 4.9	Taburan Responden Mengikut Keputusan BAK dalam PMR 2006 dan 2007	107
Jadual 4.10	Dapatan Kajian Berkenaan Pendorong Utama Pemilihan Sekolah Aliran Agama	108
Jadual 4.11	Latar Belakang Minat Responden dalam Pembelajaran Bahasa Arab	109
Jadual 4.12	Latar Belakang Semangat Responden dalam Pembelajaran Bahasa Arab	110
Jadual 4.13	Faktor-Faktor yang Menjana Motivasi Terhadap Pembelajaran Bahasa Arab	113
Jadual 4.14	Faktor-Faktor Pendorong Pencapaian BAK	116
Jadual 4.15	Analisis Dimensi Item Pendekatan Motivasi Holistik	119
Jadual 4.16	Analisis Dimensi Item Pendekatan Motivasi Intrinsik	122
Jadual 4.17	Analisis Dimensi Item Pendekatan Motivasi Ekstrinsik	125
Jadual 4.18	Analisis Dimensi Item Pendekatan Motivasi Matlamat	128

Jadual 4.19	Analisis Dimensi Item Pendekatan Motivasi Pencapaian	131
Jadual 4.20	Ujian-t Mengukur Tahap Perbezaan Jenis-Jenis Pendekatan Motivasi	134
Jadual 4.21	Keputusan Analisis Keseluruhan bagi Dimensi Motivasi	137
Jadual 4.22	Taburan Responden Guru Mengikut Pengalaman Mengajar Bahasa Arab	139

No. Rajah
Halaman

Tajuk Rajah

Rajah 1.1	Gabungan Dua Bidang Kajian	10
Rajah 2.1	Lingkaran Konsep Motivasi	24
Rajah 2.2	Jenis-Jenis Motivasi Berasaskan Keperluan, Emosi,	30
Rajah 3.1	Kerangka Konsepsi Kajian	88

PEDOMAN TRANSLITERASI

Dalam penulisan disertasi ini, penulis mengguna pakai Sistem Transliterasi yang diterbitkan oleh Jabatan Bahasa Arab dan Bahasa-Bahasa Timur Tengah, Fakulti Bahasa dan Linguistik, Universiti Malaya (Edisi 2006).

(a) Konsonon

Bil	Lambang Huruf	Nama Huruf	Transliterasi	Contoh Penggunaan
1	ء	Hamzah	`	Sa'ala = سَأَلَ
2	ب	Ba:'	b	Ba:b = بَاب
3	ت	Ta:'	t	Ti:n = تَيْن
4	ث	Tha:'	th	Bahatha = بَحَاثَ
5	ج	Ji:m	j	Jild = جِلْد
6	ح	Ha:'	h	Nahw = نَحْو
7	خ	Kha:'	kh	Khu:kh = خَوْخ
8	د	Da:l	d	Di:n = دَيْن
9	ذ	Dha:l	dh	Dhayl = ذَيْل
10	ر	Ra:'	r	Marfu:' = مَرْفُوع
11	ز	Za:y	z	Zuka:m = زُكَام
12	س	Si:n	s	Masru:r = مَسْرُور
13	ش	Shi:n	sh	Sharq = شَرْق
14	ص	Sa:d	s	Sawm = صَوْم
15	ض	Da:d	d	Ramad:an = رَمَضَانَ
16	ط	Ta:'	t	Sira:t = صِرَاط
17	ظ	Za:'	z	Zalla = ظَلَّ
18	ع	'Ayn	‘	Sa'ala = سَعَلَ
19	غ	Ghayn	gh	Ghayr = غَيْر
20	ف	Fa:	f	Rufu:f = رُفُوف
21	ق	Qa:f	q	Faqi:h = فُقَيْه

22	ك	Ka:f	k	Kala:m = كَلَام
23	ل	La:m	l	Shawwa:l = شَوَّال
24	م	Mi:m	m	Muharram = مُحَرَّم
25	ن	Nu:n	n	Sha'ba:n = شَعْبَان
26	ه	Ha:'	h	Wahaba = وَهَبَ
27	و	Wa:w	w	Fawz = فَوْز
28	ي	Ya:'	y	Yawm = يَوْم
29	ة	Ta:' Marbu:taṭ	ṭ	Lughaṭ = لُغَة

(b) Vokal Pendek

Lambang Vokal	Transliterasi	Contoh Penggunaan
--َ	A	Qara'a = قَرَأَ
ـِ--	I	'Alima = عَلِمَ
ـُ--	U	Karuma = كَرُمَ

(c) Vokal Panjang

Lambang Vokal	Transliterasi	Contoh Penggunaan
اَ-	a:	Qa:la = قَالَ
يَ-	i:	Jinni: = جِنِّي
وَ-	u:	Maktu:b = مَكْتُوب

(d) Diftong

Lambang Vokal	Translirerasi	Contoh Penggunaan
أَيَّ	ay	Si:bawayh = سَيْبَوِيَه
أَوْ	aw	Law = لَوْ

(e) Tashdi:d Ya:'

Lambang Vokal	Transliterasi	Contoh Penggunaan
يَّ	yy	Tarbawiyy = تَرْبَوِيَّ

SENARAI SINGKATAN KATA

a.s	'Alayh al-Sala:m
BAK	Bahasa Arab Komunikasi
BAT	Bahasa Arab Tinggi
Ed.	Editor
Et. al.	Dan lain-lain
Hlm.	Halaman
HSP	Huraian Sukatan Pelajaran
Jid.	Jilid
KAA	Kelas Aliran Agama
KBSM	Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah
MATRI	Ma'had Attarbiyah Al-Islamiah
OIC	Persidangan Negara-Negara Islam
PMR	Penilaian Menengah Rendah
r.a	Radhiya Allah 'Anh/ 'Ahum
s.a.w	Salla Allah 'Alayh wa Sallam
Sdn. Bhd.	Sendirian Berhad
SMKA	Sekolah Menengah Kebangsaan Agama
SP	Sukatan Pelajaran
SPB	Sekolah Berasrama Penuh
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
SPSS	Statistical Package for The Social Science
STAM	Sijil Tinggi Agama Malaysia
s.w.t	Subha:nah wa Ta'a:la:
UM	Universiti Malaya
terj.	Penterjemah
t.p	Tanpa penerbit
t.t	Tanpa tarikh
t.th	Tanpa tahun